

Potrzeba badań

Trudno byłoby mówić o twórczości zarówno Mickiewicza, jak i innych romantyków bez uwzględnienia roli krytyki literackiej tego okresu. „Krytyka romantyczna stymulowała rozwój literatury, kształtowała w dużym stopniu oczekiwania czytelników, programowała estetykę wypowiedzi i styl myślenia o romantyzmie – jej rola jest więc niebagatelna”, czytamy w jednym z dwudziestu trzech artykułów pod redakcją Mirosława Strzyżewskiego tomu *Polska krytyka literacka w XIX wieku*, wydanego w grudniu minionego Roku Mickiewiczowskiego.

Książka ta jest swoistym upomnieniem o badania spuścizny krytycznoliterackiej XIX w., zwłaszcza okresu romantyzmu. Bo trzeba powiedzieć, że w naukowej refleksji nad literaturą XIX stulecia ów dział

piśmiennictwa wciąż traktowany jest marginalnie. Tymczasem właśnie epoce romantyzmu zawdzięcza się powstanie wszystkich nowoczesnych form wypowiedzi krytycznoliterackiej, obecnych również dziś; w epoce romantyzmu powstają nowe gatunki krytycznoliterackie – takie jak: esej, pamflet, rozprawa.

Pochodzący z różnych ośrodków akademickich autorzy *Polskiej krytyki...* proponują odmienne od dotychczasowego, bo wielokontekstualne (m.in. kulturowe, intertekstualne i komparatystyczne) spojrzenie na problematykę krytyczną czasów romantyzmu i pozytywizmu, ukazując tym samym bogactwo omawianego zagadnienia.

Marcin Lutomierski

Polska krytyka literacka w XIX wieku, pod red. M. Strzyżewskiego, Centrum Edukacji Europejskiej, Toruń 2005, ss. 357.